

V Letech u Písku se otevřel Památník holokaustu Romů a Sintů

24.4.2024 - Martin Vacek | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

V úterý 23. dubna byl v Letech u Písku po více než čtvrt století trvajícím úsilí otevřen Památník holokaustu Romů a Sintů. Slavnostního otevření pietního místa se zúčastnili i zástupci Ústavu pro studium totalitních režimů, v čele s ředitelem Odboru výzkumu a vzdělávání Petrem Hlaváčkem. Aktu se zúčastnili také nejvyšší státní představitelé - prezident republiky Petr Pavel a předseda vlády ČR Petr Fiala.

Roky snah o důstojné uctění památky obětí holokaustu Romů a Sintů v místě bývalého koncentračního tábora v Letech konečně dospěly do svého zdárného konce. Jména těch, jež trpěli, jsou zvěčněna na Pietním kruhu, vzpomínky vězněných i jejich potomků zní prostorem budoucího lesa. *„Existence romských obětí nacistického režimu byla českou společností dlouho opomíjena, a to i v důsledku přístupu bývalého komunistického režimu. Ten zde místo vybudování důstojného pietního místa postavil velkokapacitní vepřín, a tím dal jasně najevo svůj postoj k lidským tragédiím, ke kterým tu došlo. Tehdejší režim otázku romského holokaustu v podstatě ignoroval,“* řekl mj. ve svém projevu prezident republiky Petr Pavel a na závěr dodal: *„Dnes zde otevíráme památník, který není jen dalším pietním místem. Má ambici veřejnosti podrobně připomínat chmurnou historii zdejších táborů a utrpení konkrétních lidí, které přinesl holokaust Romů a Sintů v Čechách. Toto místo nám bude připomínat, jaké činy proti lidskosti se zde staly. Současně bude mementem pro další generace, abychom podobné hrůzy už nikdy nepřipustili. Bude nám připomínat, že je třeba chránit základní lidské hodnoty vždy a pro všechny bez výjimek.“*

„Toto místo nám bude připomínat, jaké činy proti lidskosti se zde staly.“

Muzeum romské kultury nechalo srovnat se zemí velkokapacitní vepřín, který byl postaven na místě utrpení, a v průběhu roku 2023 v daném prostoru vystavělo nový památník. Jeho součástí je nové pietní místo i Návštěvnické centrum se stálou expozicí Paměť místa a místo paměti. *„Dnešní setkání považuji v mnoha ohledech za výjimečné. V návštěvnickém centru je ode dneška zpřístupněna audiovizuální expozice, s níž souvisí i venkovní instalace s názvem Stezka paměti, která jmenovitě připomíná oběti ze zdejšího koncentračního tábora. Atmosféra však není ani depresivní, působí neokázale, přestože připomíná tragédii romské komunity za druhé světové války, což je dosud spíše vytěšňovaná kapitola našich evropských dějin,“* uvedl během akce **Petr Hlaváček z Ústavu pro studium totalitních režimů** a zmínil i spolupráci s Muzeem romské kultury, která Památník bude nadále spravovat. *„Oceňuji houževnatost ředitelky Muzea romské kultury Jany Horváthové a jejího týmu, díky nimž se toto téma výrazně vrací i do českého veřejného prostoru. Ústav pro studium totalitních režimů a Muzeum romské kultury budou i nadále spolupracovat, aby společně připomínaly, jak nebezpečné jsou etnická nenávist a všechny formy totalitarismu.“*

<https://www.ustrcr.cz/v-letech-se-slavnostne-otevrel-pamatnik-holokaustu-romu-a-sintu>